

HYVINKÄÄ

HYVINKÄÄN KAUPUNGIN EHKÄISEVÄN TYÖN SUUNNITELMA 2022-2025

Hyvinvointiryhmä 5.2.2021
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta 25.3.2021

Sisällys

1.	Ehkäisevän työn taustaa Hyvinkäällä.....	3
2.	Ehkäisevä työ muutosten edessä.....	6
3.	Ehkäisevän työn reunaehdot.....	12
4.	Ehkäisevän työn arkikäytänteet Hyvinkäällä.....	14
5.	Ehkäisevän työn raportointi ja seuranta.....	23
6.	Ehkäisevän työn tavoitteet 2022-2025.....	25
7.	Ehkäisevän työn vuosikello Hyvinkäällä 2022.....	29

1 Ehkäisevän työn taustaa Hyvinkäällä

Hyvinkään kaupungin alaisuudessa toimi aikaisemmin lähes vuosikymmenen ajan Hyvinkään kaupunginjohtajan päätöksellä (31.3.2010 § 64) asetettu, vahvasti sote-vetoinen ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön sekä pari- ja lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisy työryhmä EHKÄPÄ. Työryhmän tehtävänä oli

- ✓ ohjata ja koordinoida toimialoilla (ml. sote-palvelut) tapahtuvaa ehkäisevää työtä
- ✓ ottaa vastuuta kaupungin erilaisista suunnitelmista kumpuavista kärkihankkeista koskien syrjäytymisen ehkäisyä mm. puuttamalla mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kuntalaisten päihteidenkäyttöön, psyykkisiin ongelmiin ja lähisuhdeväkivaltaan
- ✓ vastata 1.12.2015 voimaan tulleen ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain noudattamisesta, kuten ehkäisevän päihdetyön suunnitelman laatimisesta.

Toimivaksi, kattavaksi ja vaikuttavaksi havaitun mallin mukaisesti ehkäisevän työn tavoitteena on myös Hyvinkäällä puuttua koko verkoston toimesta – mahdollisuuksien mukaan ja mahdollisimman aikaisessa vaiheessa – etenkin

- ✓ päihdeongelmiin
- ✓ mielenterveyden haasteisiin
- ✓ pari- ja lähisuhdeväkivaltaan
- ✓ rahapeli riippuvuuteen.

Ehkäisevän työn fokusta on siirretty tarpeiden pohjalta sekä verkoston ominaispiirteistä ja yhdyspinnoista johtuen entistä enemmän nimenomaan seuraaviin asioihin:

- ✓ Ehkäisevä työ lasten ja nuorten parissa.
- ✓ Lasten, nuorten ja lapsiperheiden sekä toisaalta ikääntyneiden fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi.
- ✓ Fyysisiä, psyykkisiä, sosiaalisia ja digitaalisia muotoja saavan väkivallan vastainen työ.
- ✓ Ehkäisevän työn teemoista ja jo olemassa olevista palveluista viestiminen.

Suunnitelmaa on työstetty ennen kaikkea Hyvinkään hyvinvointiryhmässä, mutta siihen on pyydetty kommentteja myös muilta tahoilta, kuten

- ✓ Nuorten ohjaus- ja palveluverkostolta
- ✓ Vanhus- ja vammaisneuvostojen puheenjohtajilta
- ✓ Hyvinkään laajennetulta sivistystoimen joryltä.

Suunnitelma käsitellään kaupungin kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnassa, Hyte-joryssä ja kaupunginhallituksessa sekä saatetaan tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

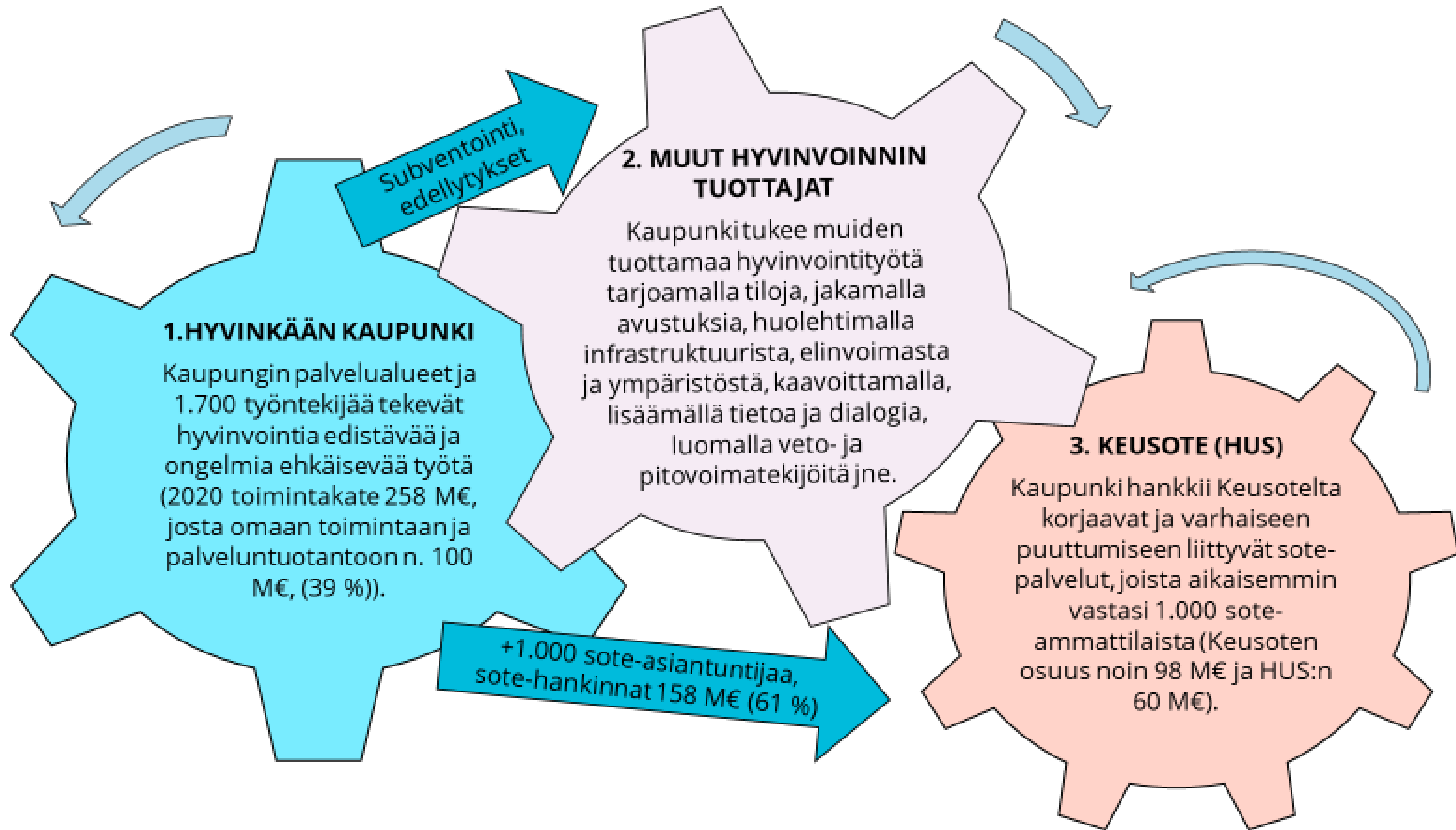
2 Ehkäisevä työ muutosten edessä

Hyvinkään kaupungin aikaisemmin itse tuottamat sote-palvelut siirtyivät viiden lähikunnan tapaan 1.1.2019 lähtien Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveysalan kuntayhtymään, Keusoteen. Tämän seurauksena Hyvinkään kaupungin 2.745 työntekijästä (31.12.2018) noin tuhat sote-asiantuntijaa mm. päihde- ja mt-palveluista siirtyi kuntayhtymän palvelukseen. Samalla kaupungin toimintakate pieneni kolmannekseen entisestä. Tämä Hyvinkään kaupungin historian suurin rakennemurros tarkoitti massiivisia muutoksia kaupungin taloudellisissa toimintaedellytyksissä, osaamispääomassa, arki-käytänteissä, asiakassegmenteissä, tiedonkulussa, toimenkuvissa ja jopa toimintafilosofiassa.

Ratkaisevin muutos ehkäisevän päihde-, mielenterveys- ja väkivaltatyön näkökulmasta on ollut se, että kaupungin perustehtävän fokusta on siirretty tietoisesti kuntalaisten hyvinvointia edistävään ja vahvistavaan työhön. Samalla pitää huomata, että kaupungin omaan palvelutarjontimeen, osaamiseen tai edes välittömään vaikutuspiiriin eivät kuulu enää päihde-, mielenterveys- ja lähisuhdeväkivaltatyön kannalta keskeiset toimijat sote-palveluista. Esimerkkeinä näistä nykyään Keusoten tuottamista palveluista voidaan mainita neuvolat, nuorisoasema, lastensuojelu sekä aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut. Toisaalta myöskään esimerkiksi kotona ja kaduilla ilmenevät ongelmat eivät kuulu lain mukaan kaupunkiorganisaatiolle vaan pääasiassa poliisi- ja pelastusviranomaisille. Tämä rakennemurros sekä nykyisen kaupunkiorganisaation rajalliset toimintaedellytykset ja liikkumavara ehkäisevän päihde-, mielenterveys- ja väkivaltatyön kannalta ilmenevät hyvin seuraavan sivun kuviosta.

Nykyisessä kaupunkiorganisaatiossa, kun 37 % kaupungin työntekijöistä vahvoine osaamisineen mm. päihteisiin ja mielenterveyteen liittyen on siirtynyt Keusoteen, kaupungin omat konkreettiset ja realistiset mahdollisuudet tehdä päihde- ja mielenterveysongelmia sekä lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevää työtä ovat merkittävästi rajallisemmat nivoutuen käytännössä kaupungille jääneisiin palveluihin. Monien teemojen ja palveluiden suhteen kaupunkiorganisaatiolla itsellään on enää oikeastaan vain omistajaohjauksellisia, hyvinvoinnin vahvistamiseen liittyviä mahdollisuuksia tehdä ehkäisevää työtä Hyvinkäällä.

Tästä rakennemurroksesta ja muuttuneista rooleista huolimatta on tärkeä muistaa, että käytännössä kaikki Hyvinkään kaupungin nykyisin itse tuottamat palvelut ja toimenpiteet edistävät suoraan ja epäsuoraan kuntalaisten hyvinvointia sekä ehkäisevät ongelmien syntymistä. Nämä kaupungin nykyiset, hyvinvointia edistävät palvelut jaetaan toimialoittain ja palvelualueittain seuraavasti:

- ✓ **Konsernipalvelut ja -hallinto:** a) demokratia ja johdon tuki, b) elinvoima, c) henkilöstö ja d) talous
- ✓ **Tekniikka ja ympäristö:** a) hallinto ja kehittäminen, b) tekninen keskus, c) tilakeskus ja d) ympäristökeskus
- ✓ **Hyvinkään Vesi** (liikelaitos)
- ✓ **Sivistystoimi:** a) hallinto ja kehittäminen, b) varhaiskasvatus, c) perusopetus, d) yleissivistävä koulutus ja e) kulttuuri ja hyvinvointi

Perustoiltaan suuresti muuttuneessa tilanteessa vahvasti sote-palveluiden koordinoiman EHKÄPÄ-työryhmän toiminta hiipui ja kaupungilla päätettiin yhdistää EHKÄPÄ-ryhmä relevanteilta osin hyvinvointiryhmään. Tällä hetkellä (2021) ko. ryhmään kuuluu kaupunginjohtajan päätökseen (21.10.2019 § 40) pohjautuen seuraavat 15 henkilöä Hyvinkään kaupungilta, kolme Keusotesta ja seitsemän muuta asiantuntijaa temaattisesti keskeisiltä yhteistyökumppaneilta:

HYVINKÄÄN KAUPUNKI

1. Isotalo Panu (hyvinvointi), *puheenjohtaja*
2. Rantatorikka Eeva (oppilashuolto), *sihteeri*
3. Hyytiäinen Ville (turvallisuus ja riskienhallinta)
4. Härkönen Taru (hyvinvointitilastot)
5. Joensuu Mika (nuorisotyö)
6. Järvimaa Taru (ympäristö ja eläinten hyvinvointi)
7. Kiuru Kimmo (liikenne ja turvallisuus)
8. Leinonen Aki (työllisyys)
9. Nieminen Markku (ympäristö)
10. Norrena Katarina (liikunta)
11. Peltonen-Hietämäki Riitta (varhaiskasvatus)
12. Peräsalmi Janne (perusopetus)
13. Pyylehto Miina (kotouttaminen)
14. Toikka Taivi (vapaaehtoistyö, ikäihmiset)
15. Varjonen Simo (kulttuuri ja hyvinvointi)

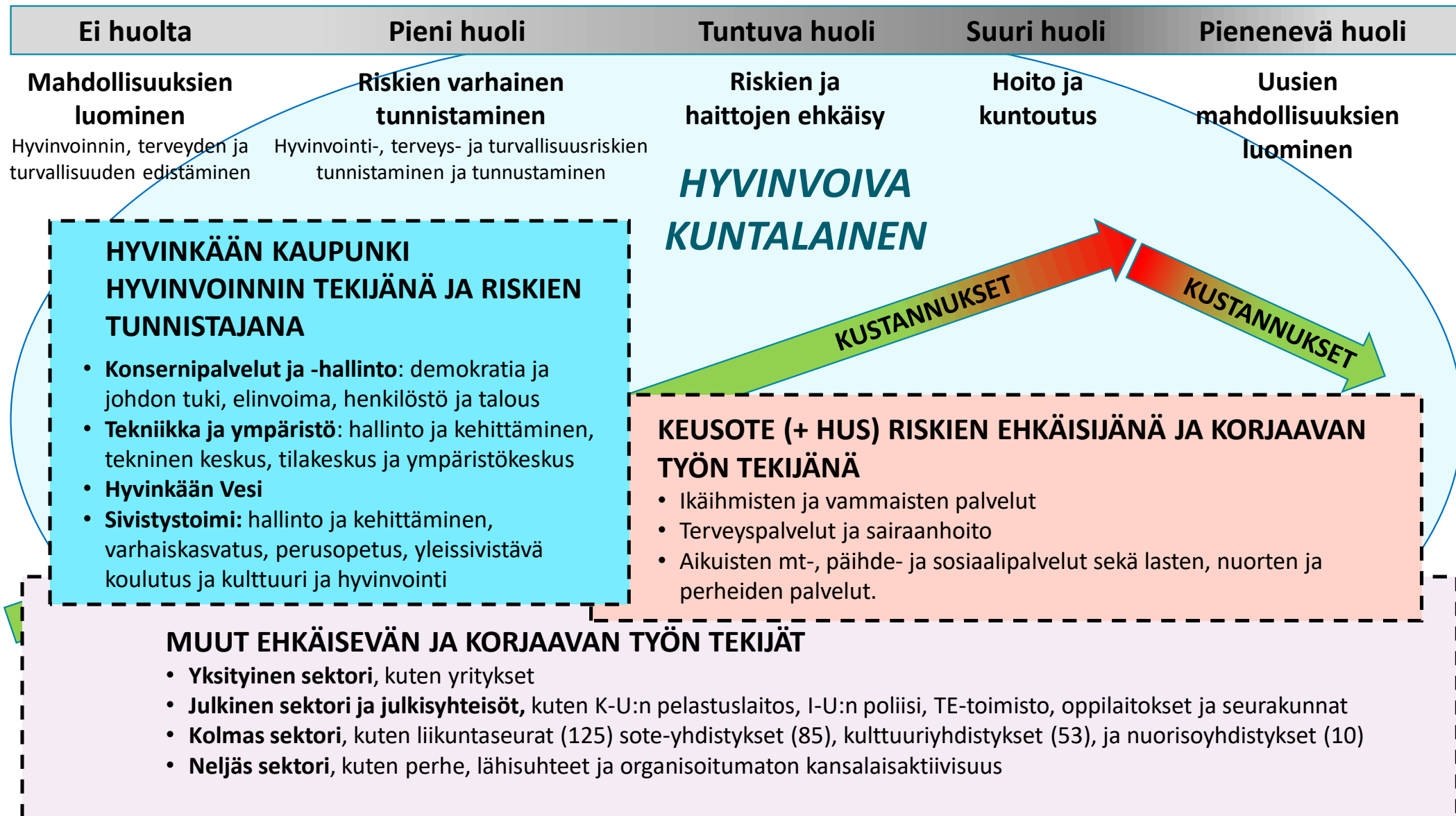
KEUSOTE

1. Mäkelä Kimmo, Aikuisten mt-, päihde- ja sosiaalipalv.
2. Seitsonen Tero, ulkoinen integraatio
3. Suo Marjut, ulkoinen integraatio

MUUT EHKÄISEVÄN JA KORJAAVAN TYÖN TEKIJÄT

1. Alén Anne, Verso ry (mielenterveys)
2. Lindgren Elina, Keski-Uudenmaan oikeusaputoimisto (talous- ja velkaneuvonta)
3. Mattila Tuija, Hyvinkään seurakunta (diakonia, vapaaehtoistyö)
4. Norrena Henrik, Elämäni Sankari ry (ehkäisevä päihdetyö)
5. Salmi Marjaana, Hyria (etsivä nuorisotyö, pajatyö, Ohjaamo, koulutus)
6. Tuomisalo Reija, Hymise ry (kriisityö)
7. Widing Noora, Hyvinkään Yhdistykset ry (vapaaehtoistyö)

Hyvinkään kaupungin, Keusoten, HUS:n ja muiden toimijoiden työnjakoa voi kuvata – Päijät-Hämeen mallia mukailten – seuraavasti:

HYVINKÄÄ

3 Ehkäisevän työn reunaehdot

Kuten edeltä ilmeni, Hyvinkään kaupungin tekemässä tai muuten – esimerkiksi avustusten ja tilojen kautta – mahdollistamassa ehkäisevässä työssä pyritään ottamaan huomioon eri elämänalueet liikunnasta kulttuuriin, elinvoimaisuudesta ympäristön tilaan ja kasvatuksesta osallisuuteen, toisaalta oman organisaation ja muun verkoston kokonaisvaltainen toiminta ja kolmanneksi kaikenikäiset kuntalaiset. Tätä verkostomaisesti yhdessä tehtävää ehkäisevää työtä ohjaa ja kuvaa tällä hetkellä lukuisat strategiat, suunnitelmat, kertomukset ja lait, joista tärkeimpinä voidaan mainita seuraavat:

- ✓ Hyvinkään kaupungin strategia (Pelikirja) 2022-2027 (päivitys käynnissä)
- ✓ Hyvinkään kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2022-2025 (valmistelu käynnissä)
- ✓ Hyvinkään kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2018-2021
- ✓ Hyvinkään kaupungin liikkumissuunnitelma 2021-2025
- ✓ Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2020-2025 (Keusote)
- ✓ Alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2022-2025 (Keusote, valmistelu käynnissä)
- ✓ Alueellinen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2022-2025 (Keusote, valmistelu käynnissä)
- ✓ Alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma 2022-2025 (Keusote, valmistelu käynnissä)
- ✓ Alueellinen lähisuhde- ja perheväkivallan vastaisen työn suunnitelma 2022-2025 (Keusote, valmistelu käynnissä)
- ✓ Tupakkalaki (29.6.2016/549 § 8, 74, 75)
- ✓ Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (24.4.2015/523)
- ✓ Ehkäisevän työn kannalta soveltuvilta osin Mielenterveyslaki (14.12.1990/1116).

4 Ehkäisevän työn arkikäytänteet Hyvinkäällä

Seuraavaan taulukkoon on koottu – esimerkinomaisesti – erilaisia arjen toimenpiteitä, joista näkyy, että ehkäisevää päihde-, mt- ja väkivaltatyötä tehdään kattavasti eri toimialojen, palvelualueiden ja palveluntuottajien sekä tuhansien työntekijöiden, opiskelijoiden ja vapaaehtoisten toimesta Hyvinkäällä.

Toimijataho	Ehkäisevää päihde-, mielenterveys- ja lähisuhdeväkivaltatyötä tukevat toiminnot
Hyvinvointipalvelut	<ul style="list-style-type: none">• Hyvinvointitiedon tuottaminen ja välittäminen (mm. kyselyt).• Hyvinkään kaupungin omien sekä alueellisten hyvinvointidokumenttien laatiminen, joissa mielenterveys, riippuvuudet ja kaltoinkohtelu ovat läpikantavia teemoja.• Hyvinvointia käsittelevien tilaisuuksien järjestäminen verkostotoimijoiden kanssa.• Hyvinkään kaupungin erilaisten hyvinvointiin liittyvien ryhmien (mm. Hyte-jory, hyvinvointiryhmä) vetäminen ja niihin osallistuminen sekä hyvinvointityön kokonaisuuden koordinoiminen ja kehittäminen.• Alueelliseen ja valtakunnalliseen hyte-työhön osallistuminen.• Ylisukupolvisen, poikkisektorisen, moniammattillisen ja kuntarajat ylittävän yhteistyön edistäminen ja uudenlaisten toimintatapojen innovoiminen ehkäisevän työn osalta.• Erityisesti hyvinkääläisten sote-yhdistysten ja ikääntyneiden kanssa tehtävän työn edistäminen mm. yksinäisyyteen, syrjäytymiseen, päihteidenkäyttöön ja mielenterveyden haasteisiin puuttumiseksi.• Hyvinkääläisten sote-yhdistysten tukeminen tilojen ja avustusten (Eero Eskolan rahaston avustukset ja hyvinvointiavustukset) avulla.• Vapaaehtoistyötä tekevien yhdistysten tukeminen.

Toimijataho	Ehkäisevää päihde-, mielenterveys- ja lähisuhdeväkivaltatyötä tukevat toiminnot
Varhaiskasvatus	<ul style="list-style-type: none"> • Osallistuminen varhaiskasvatukseen edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, tarjoaa lapsille valmiuksia pärjätä elämässä ja ehkäisee syrjäytymistä. • Lapsen ja perheen tuen tarpeiden varhainen tunnistaminen. • Huoltajien kasvatustyön tukeminen. • Kiusaamisen ehkäisemisen keinot. • Liikunnallisen elämäntavan opettelu – toiminnalliset menetelmät arjessa.
Perusopetus, yleissivistävä koulutus sekä oppilas- ja opiskelijahuolto	<ul style="list-style-type: none"> • Koulun henkilökunnan toteuttama yhteisöllinen oppilashuoltotyö yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa • Asennekasvatus ja päihdetietouden lisääminen perusopetuksen ja lukion oppitunneilla, teemapäivissä, tapahtumissa ja 6-luokkalaisille suunnatussa Päihdekupla-tapahtumassa • Päihdehaittojen ehkäisy ja vähentäminen yhteistyössä nuorisopalveluiden, Elämäni Sankari ry:n ja Hyvinkään seurakunnan kanssa • Vanhempien tukeminen kasvatustyössä ja rajojen asettamisessa • Koulupsykologien ja -kuraattorien yksilötapaamiset mielenterveyden tukemiseksi • Koulupsykologien ja -kuraattorien pitämät ryhmäinterventiot oppilaiden mielenterveyden ja vanhempien kasvatustyön tukemiseksi
Nuorisopalvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Nuorten ohjaustoiminta Spotissa ja teemoitetussa toiminnassa (Pelitalo, kerhot). • Kouluissa tehtävä nuorisotyö (ryhmätyökset, teematunnit ja tapahtumat). • Verkkonuorisotyö (mm. some, Netari ja Discord). • Kohdennettu nuorisotyö: erityisnuorisotyön yksilötyö ja jalkautuva työ. • Harrastusmahdollisuuksien tukeminen: avustukset, nuorten omat toimintaryhmät. • Tapahtumat ja muu toiminta, joissa päihdeettömyys ja hyvinvointi keskiössä. • Vanhempien ja muiden kasvattajien tukeminen (mm. Kasvatetaan yhdessä -illat).

Toimijataho	Ehkäisevää päihde-, mielenterveys- ja lähisuhdeväkivaltatyötä tukevat toiminnot
Liikuntapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia lisäävät ja ongelmia ehkäisevät liikuntaryhmät. • Terveyttä ja hyvinvointia edistävien tapahtumien järjestäminen. • Yhteistyö kaupungin eri toimijoiden, yhdistysten ja järjestöjen kesken. • Vapaaehtoisten kouluttaminen. • Liikkumisolosuhteiden ja edellytysten kunnossapitäminen ja kehittäminen.
Kotouttamispalvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Tarjotaan Hyvinkäällä asuville maahanmuuttajille lakisääteisiä alkuvaiheen ohjaus- ja neuvontapalveluja matalan kynnyksen periaatteella. • Lisätään maahanmuuttajien osallisuutta järjestämällä kotouttavaa toimintaa kuten suomen kielen kerhoja yhdessä yhteistyötahojen kanssa. • Järjestetään aikuisille maahanmuuttajille koulutusmahdollisuuksia ja huomioidaan myös kotona lapsia hoitavat vanhemmat ja heidän lapsensa.
Elinympäristön viihtyisyys, terveellisyys ja turvallisuus	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvinkään kaupunki vastaa tupakkavalvonnasta. Tupakkalain (549/2016) tarkoituksena on ehkäistä nuoria aloittamasta tupakkatuotteiden käyttöä ja nikotiiniriippuvuuden syntymistä sekä kannustaa ihmisiä lopettamaan tupakkatuotteiden käyttö. Samalla halutaan vähentää tupakoimattomien altistumista tupakansavulle. • Hyvinkään kaupunki on savuton työpaikka ja laatinut vastuullisen alkoholitarjoilun ohjeet. • Turvallisen ja viihtyisän ympäristön tarjoaminen kuntalaisille.

Toimijataho	Ehkäisevää päihde-, mielenterveys- ja lähisuhdeväkivaltatyötä tukevat toiminnot
<p>Elinvoima ja työllisyyspalvelut</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Työllisyyden hoidon palvelut tuottaa mm. työllistymis- ja opintopolkuja hyvinkääläisille työnhakijoille ja tarjoaa työvoimaa työnantajille. • Elinvoiman, elinkeinotoimen ja verkostokumppaneiden palveluilla luodaan edellytyksiä hyvinkääläisten yritysten menestymiselle mm. edistämällä yritysten verkottumista ja osaavan työvoiman saatavuutta, järjestämällä tilaisuuksia, viestimällä aktiivisesti, tarjoamalla yritysneuvontaa ja varmistamalla riittävä yritystonttivaranto sekä edistämällä toimi- ja liiketilojen korkeaa täyttöastetta. • Elinvoiman palvelut luovat kaavoituksen, tonttipalvelujen, elinkeinotoimen ja työllisyyspalveluiden toimenpiteillä edellytyksiä kaupunkilaisten, perheiden ja yritysten hyvinvoinnille ja menestymiselle.
<p>Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä (Keusote)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Päihteet ja muut riippuvuudet, mt-kysymykset sekä lähisuhde- ja perheväkivalta ovat vahvasti läsnä olevia tai ainakin läpikulkevia teemoja suurimmassa osassa Keusoten tuottamia palveluita, jotka on jaettavissa kolmeen eri palvelualueeseen: <ol style="list-style-type: none"> 1) ikäihmisten ja vammaisten palvelut 2) terveystalouden palvelut ja sairaanhoito 3) aikuisten mt-, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut. • Ehkäisevän työn merkitys korostuu erityisesti palvelualueella 3. • Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. • Alueellisen hyvinvointisuunnitelman mukaiset toimenpiteet. • Alueellisen ehkäisevän päihdetyön ohjelman mukaiset toimenpiteet. • Lähisuhde- ja perheväkivallan vastaisen työn suunnitelman mukaiset toimenpiteet.

Toimijataho	Ehkäisevää päihde-, mielenterveys- ja lähisuhdeväkivaltatyötä tukevat toiminnot
Hyria koulutus	<ul style="list-style-type: none"> • Asiaa käsitellään seuraavissa tutkinnoissa ja tutkinnon osissa: Kaikkien perustutkintojen yhteiset tutkinnon osat ja sosiaali- ja terveysalan sekä kasvatus- ja ohjausalan tutkintojen osat. • Sosiaali- ja terveysalan opiskelijat järjestävät muille Hyrian opiskelijoille ja säätiön asiakkaille seksuaaliterveysmessut ja mielenterveysviikot. • Tapahtumia tarpeen mukaan myös yhteistyössä opiskelijakunnan kanssa. • Hyvinvointiklinikka Hyrinän keikat myös Hyrian ulkopuolelle tilauksesta. • Opiskeluterveydenhuollon tekemä ehkäisevä työ ja neuvonta terveystarkastusten yhteydessä, kuraattorin ja psykologin palvelut, etsivän nuorisotyön palvelut oppilaitoksessa. • Yhteisöllinen hyvinvointiryhmä yksiköittäin. • Tapahtumat ja yhteistyö mm. Elämäni Sankari ry:n kanssa (mm. hyvinvointikysely, Terveenä työelämään -tapahtumat 1. vsk. opiskelijoille ja Buusterit 2. ja 3. vsk. Opiskelijoille). • Hyria toimii Kelan OPI-kuntoutusryhmien oppilaitoksena (mm. jos opinnot ovat pitkittymässä tai uhkaavat keskeytyä masennus- tai ahdistushäiriöiden vuoksi).
Hyria säätiö	<ul style="list-style-type: none"> • Matalan kynnyksen kuntouttavan työtoiminnan mahdollisuudet (Työriihet): mm. vertaistuki, kokemusasiantuntijuus ja ohjaaminen sekä kokemusasiantuntijoiden koulutus yhdessä Hyria koulutuksen kanssa. • Nuorten työpajatoiminta ja kuntoutus- ja valmennuspalvelut kokonaisuudessaan: mm. ohjausta, tukea, ryhmävalmennuksia, asiantuntijavierailuja ja teemaviikkoja mt- ja päihdeteemoihin liittyen. • Etsivä nuorisotyö kokonaisuudessaan. • Monialaisen palvelupiste Ohjaamon koordinointi. • Laaja-alainen verkostotyö päihde- ja mielenterveyspalveluiden kanssa.

Toimijataho	Ehkäisevää päihde-, mielenterveys- ja lähisuhdeväkivaltatyötä tukevat toiminnot
<p>Seurakunta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatus: Aiheiden käsittely kerhoissa ja vanhempien kanssa. • Varhaisnuorisotyö: Aiheiden käsittely eri toimintojen avulla. Lisäksi tarjotaan mahdollisuus vapaaehtoistyöhön kerhonohjaajana ja isosena. • Rippikoulu-, nuoriso- ja erityisnuorisotyö: Aiheiden käsittely ja osallisuuden vahvistaminen eri toimintojen avulla. Lisäksi tarjotaan mahdollisuus vapaaehtoistyöhön eri tehtävissä. • Kouluyhteistyö: Aiheiden käsittely keskustelujen ja vierailujen avulla. • Diakoniatyö: Aiheiden käsittely, eri ikäisten hyvinkääläisten psykososiaalinen tukeminen ja ihmisarvon puolustaminen eri toimintojen avulla, asiakasvastaanotot, taloudellinen tuki, kotikäynnit, vertaistuki, retket, leirit ja tapahtumat jne. Vapaaehtoisia mukana 192 hlöä. • Perheneuvonta: Aiheiden käsittely tarjoamalla keskusteluapua vastaanotolla. • Sairaalasielunhoito: Aiheiden käsittely tarjoamalla keskusteluapua eri laitoksissa ja yksiköissä. • Palveleva Puhelin. • Koko srk:n toiminnassa mukana 420 vapaaehtoista.
<p>Elämäni Sankari ry</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kohtaamistyö kouluissa ja oppilaitoksissa (alakoulujen 5.-6. luokat, yläkoulut, lukiot ja Hyria Koulutus Oy), esim. Päihdekupla • Vanhempainillat ja opettajainfot. • Muu kohtaamistyö eri tapahtumissa mm. kesäleirit, syysloman aikainen tapahtumapäivä, sankarisählyturnaukset jne. • Materiaalin tuottaminen ehkäisevään työhön (mm. päihdekortit). • Vaikuttamistyö paikallisesti ja valtakunnallisesti EPT-verkostossa.

Toimijataho	Ehkäisevää päihde-, mielenterveys- ja lähisuhdeväkivaltatyötä tukevat toiminnot
Uudenmaan työ- ja elinkeino-toimisto	<ul style="list-style-type: none"> • TE-toimisto on kasvun, työn ja osaamisen mahdollistaja, joka tukee hyvinvointia luomalla työllisyyden ja osaamisen kehittämiseen liittyviä toimintamalleja yhdessä alueen eri toimijoiden kanssa. • Yritys- ja rekrytointipalvelut palvelevat kuntaa, yrityksiä, kuntalaisia ja muita toimijoita. Kuntalaisia tuetaan työllistymisessä, kotoutumisessa, yrittäjyyden suunnittelussa ja yritystoiminnan aloittamisessa. Yrityksiä autetaan löytämään osaavaa työvoimaa ja neuvotaan rekrytoinnissa. • TE-toimisto tukee kuntalaisia ja yrityksiä räätälöidysti myös muutostilanteissa. • Osaamisen palvelut ja Työllistämisen tuki -palvelut ennalta ehkäisevät työttömyyttä tarjoten koulutusta ja ammatinvalinta- ja uraohjauspalvelua kuntalaisille. • TE-toimisto tukee kuntalaisten työllistymistä ja osaamisen kehittymistä myös osana monialaista palvelua Työvoimanpalvelukeskuksessa (TYP) ja nuorten Ohjaamossa.
Itä-Uudenmaan poliisi	<ul style="list-style-type: none"> • Ankkuritiimin toiminta Hyvinkäällä (tarkoitus tavoittaa kaikki alle 15-vuotiaat rikolliseen tekoon epäillyt sekä lapset, joista on jostain muusta syystä syntynyt huoli). • Tiivis yhteistyö Hyvinkään koulujen ja muiden verkostotoimijoiden kanssa.
Mielenterveysyhdistys Hyvinkään Verso ry	<ul style="list-style-type: none"> • Asiakaslähtöinen toiminta, joka ei edellytä jäsenyyttä, diagnoosia, lähetettä tai ajanvarausta. • Vertaistukiryhmät; toiminnalliset- ja keskusteluryhmät sekä olohuonetoiminta. • Vapaaehtoistoiminta; vertaistukiryhmien ohjaus, kahvio-, kiinteistö- ja siivoustehtävät. • Vertaisohjaajakoulutus, kurssit, kulttuurikäynnit, retket ym. • Kuntouttava työtoiminta, sosiaalinen kuntoutus, työkokeilut, palkkatukityö yhteistyössä TE-toimiston, Työllisyyspalveluiden ja Työvoiman palvelukeskuksen kanssa. • Yhteistyötä viranomaisten, seurakunnan ja muiden järjestöjen kanssa. • Yhdistys tekee ehkäisevää työtä, tukee Hyvinkään ja lähikuntien julkista sektoria asiakastyön tavoitteissa sekä kehittää yhteistyössä mielenterveyspalveluiden saatavuutta ja laatua. • Tavoitteena kokonaisvaltaisen psyykkisen, fyysisen ja sosiaalisen kuntoutumisen tukeminen.

Toimijataho	Ehkäisevää päihde-, mielenterveys- ja lähisuhdeväkivaltatyötä tukevat toiminnot
<p>Hymise ry</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ammatillinen ja maksuton kriisiapu. Kriisikeskuksen asiakkaaksi voi hakeutua erilaisissa elämän kriiseissä, järkyttävässä tai haastavassa elämäntilanteessa. • Vaihtuvia ammatillisia ryhmätoimintoja. • Mielenterveys- ja päihdeongelmia ehkäisevät ja hyvinvointia vahvistavat koulutukset (MTEA1®,MTEA2®,NMEA®, vapaaehtoistyön peruskoulutukset) • Lasten- ja nuorten mielenterveyden edistäminen 2020. Työkaluja mielenterveyden vahvistamiseen ja edistämiseen varhaiskasvatuksessa, ala- ja yläkouluissa. • Vapaaehtoistoiminnan muodot: Valtakunnalliseen kriisipuhelimeen vastaaminen, verkkopohjaisessa tuki.net-palvelussa toimiminen, ryhmien ohjaaminen. Vapaaehtoisille tukihenkilökoulutuksen, työnohjauksen ja virkistystoiminnan tarjoaminen.
<p>Keski-Uudenmaan oikeusaputoimisto</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Talous- ja velkaneuvonta on oikeusaputoimistojen järjestämään maksutonta palvelua. • Asiakkaat ohjautuvat palveluun pääasiassa suoran yhteydenoton kautta sekä eri sidosryhmien välityksellä, kuten sosiaalitoimesta tai ulosotosta. • Tehtävänä on antaa tietoa ja neuvontaa yksityishenkilöille talous- ja velka-asioissa sekä avustaa taloudenpidon suunnittelussa. • Lisäksi avustetaan asiakkaita erilaisten velkojen järjestelyvaihtoehtojen kartoittamisessa sekä näiden järjestelyvaihtoehtojen hakemisessa. • Asiakkaita ohjataan myös muiden palveluiden piiriin julkisella ja 3. sektorilla.

5 Ehkäisevän työn raportointi ja seuranta

Edeltä on ilmennyt, että ehkäisevää työtä tehdään Hyvinkäällä runsaasti eri tahojen toimesta. Jokainen toimija seuraa, raportoi ja suuntaa tilannetta omien prosessiensa mukaisesti mm. omalle johdolle ja rahoittajilleen. Hyvinkäällä on lisäksi olemassa useita yhteistyöryhmiä, joissa ehkäisevän työn tilannetta tarkastellaan ja tehdään tarvittavia uudelleenlinjauksia. Hyvinkään kannalta keskeisiä yhteenliittymiä, joissa käsitellään ehkäisevän työn ja ylipäätään hyvinvoinnin edistämisen kannalta relevantteja teemoja, ovat esimerkinomaisesti mainittuna seuraavat:

Sisäiset	Paikalliset	Alueelliset
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hyvinkään KV ja KH sekä jaostot ja lautakunnat ✓ Hyvinkään kaupungin jory ✓ Sivistystoimen jory ✓ Kulttuuri- ja vapaa-ajan jory ✓ Varhaiskasvatuksen jory ✓ Lasten ja nuorten palveluiden jory ✓ Perusopetuksen jory ✓ Hyvinvoinnin ja terveyden jory 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hyvinkään kaupungin hyvinvointiryhmä ✓ Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto ✓ Hope-tiimi ja Nupa-tiimi ✓ Oppilashuollon ohjausryhmä ✓ Kotouttamistyön ohjausryhmä ✓ Ankkuri-toiminta 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Keusoten valtuusto ✓ Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jory (kuntajohtajien neuvottelukunta) ✓ Keusoten ja kuntien Sivi-johtajien ryhmä ✓ Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä ✓ Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman alueellinen ryhmä ✓ Hyte-allianssit

Ehkäisevää työtä käsitteleviä tilastoja, ajankohtaisia nostoja ja suunnitelmia tuotetaan ja käydään läpi näissä ryhmissä. Ennaltaehkäisevän työn kannalta olennaista dataa löytyy runsaasti mm. luvussa 3 luetelluista dokumenteista.

A person wearing a dark jacket and a headband is walking on a wooden boardwalk that winds through a lush green forest. The boardwalk is made of wooden planks and has a wooden railing on the right side. The forest is dense with various types of trees, including tall, thin trees and shorter, bushier trees. The ground is covered in green grass and ferns. The overall scene is bright and sunny, suggesting a pleasant day in nature.

6 Ehkäisevän työn tavoitteet 2022-2025

Ehkäisevän työn suunnitelmalle 2020-2021 asetetut tavoitteet toteutuivat hyvin:

Strategiset linjaukset	Konkreettiset tavoitteet	Toteutuminen
<p>1. EHKÄPÄ-työryhmän aktivointi ja jatkuvuuden turvaaminen Hyvinkäällä</p>	<ul style="list-style-type: none"> • EHKÄPÄ- ja hyvinvointiryhmän yhdistäminen kj:n päätöksellä ja kokoonpanon arvioiminen • Kokoontumiset 4-6 krt/v • Verkostoyhteistyön tiivistäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Ryhmät yhdistetty Hyvinvointiryhmäksi 2020 (25 hlöä) • Kokoonpanoa päivitetty tilanteen vaatiessa 2020-2021 • Ryhmä kokoontui 6 krt 2020 ja kokoontuu 5-6 krt 2021 • Keusote toteuttanut hyte-allianssit 2020-2021 päihteisiin, mt-haasteisiin ja lähisuhdeväkivaltaan liittyen
<p>2. Ehkäisevien palveluiden kartoittaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Palveluntuottajien ja ehkäisevien toimintojen kartoittaminen ja verkostokuvauksen päivittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Ehkäisevän työn suunnitelma ja Keusoten johdolla laadittu alueellinen a) ehkäisevän päihdetyön ja b) lähisuhde- ja perheväkivallan vastaisen työn suunnitelma, joissa kuvaus palveluntuottajista ja palvelujärjestelmästä
<p>3. Ehkäisevän työn koordinoitu tekeminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ehkäisevän työn arkikäytänteiden jatkaminen ja kehittäminen • Ehkäisevän työn teemojen nostaminen eri työryhmissä • Ehkäisevää työtä tukevien tilaisuuksien järjestäminen verkoston voimin 	<ul style="list-style-type: none"> • Keusote toteuttanut hyte-allianssit päihteisiin, mt-haasteisiin sekä lähisuhde- ja perheväkivaltaan liittyen • "Kasvatetaan yhdessä" -tilaisuudet kasvattajille 2 kertaa vuodessa vuosina 2020-21 • "Operaatio Hyvinvoivien nuorten Hyvinkää" -webinaarisarja 2020-21 • "Yhteinen mieli – etänä yhdessä" -webinaari 2020 Laurean ja Hyrian kanssa (osallistujia 130) • Hyvinkää läpäissyt kaikilta osin Etelä-Suomen AVI:n vuonna 2020 tekemän selvityksen ehkäisevän päihdetyön osalta
<p>4. Uusi suunnitelma</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uuden ehkäisevän työn suunnitelman laatiminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Alueellinen ehkäisevän päihdetyö suun. 2022-2025 • Alueellinen lähisuhdeväkivallan vast. työn suun. 2022-25 • Hyvinkään ehkäisevän työn suunnitelma 2022-2025

Jokainen autonominen paikallinen ja alueellinen toimija asettaa itselleen ja tekemälleen ehkäisevälle työlle tavoitteet sekä raportoi niiden toteutumisesta mm. rahoittajille, päättäjille, verkostolle ja kuntalaisille. Koska valtaosa Hyvinkään kaupungin resursseista tehdä päihde-, mielenterveys- ja väkivaltatyötä on siirtynyt jo yli kaksi vuotta sitten Keusoteen, kaupungin tavoitteet vuosille 2022-2025 liittyvät vahvasti

- ✓ Hyvinkään kaupunkistrategian, Pelikirja 2022-2027:n strategisiin linjauksiin
- ✓ Hyvinkään kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman 2022-2025 tavoitteisiin
- ✓ Alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2022-2025 tavoitteisiin
- ✓ Alueellisen ehkäisevän päihdetyön suunnitelman 2022-2025 tavoitteisiin ja vuosikelloon
- ✓ Verkoston yhdessä tekemän ehkäisevän työn tarkasteluun
- ✓ Kiinteän yhteistyön jatkumisen varmistamiseen.

Näiden pohjalta muodostuvat Hyvinkään kaupungin omat ehkäisevän työn tavoitteet vuosille 2022-2025 ja toisaalta vuosikello, joiden mukaan verkosto pyrkii toimimaan tulevina vuosina.

Strategiset linjaukset	Konkreettiset tavoitteet	Toteutuminen
<p>1. Hyvinvointiryhmän ja ehkäisevän työn ryhmien jatkuvuuden varmistaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointiryhmän aktiivisen ja säännöllisen toiminnan jatkaminen 	
	<ul style="list-style-type: none"> Entistä tiiviimmän yhteistyön tekeminen paikallisten ja alueellisten toimijoiden kesken 	
<p>2. Ehkäisevän työn koordinoitu tekeminen ja vuosikellon noudattaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinkäällä tehtävän ehkäisevän työn verkostokuvauksen (2017) päivittäminen 	
	<ul style="list-style-type: none"> Ehkäisevän työn arkikäytänteiden jatkaminen sekä vuosikellon toteuttaminen 	
	<ul style="list-style-type: none"> Ehkäisevää työtä tukevien tilaisuuksien järjestäminen verkoston voimin 	
<p>3. Uusi suunnitelma</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vuosien 2026-29 ehkäisevän päihdetyön sekä lähisuuhdeväki- ja perheväkivallan vastaisen työn suunnitelmat tulevat olemaan Keusote-alueen yhteisiä 	

7 Ehkäisevän työn vuosikello Hyvinkäällä 2022

JOULUKUU

✓ Anna lapselle raitis joulu

✓ Operaatio HNH

MARRASKUU

✓ Peliviikko

✓ Lapsen oikeuksien päivä

✓ Huumeisiin kuolleiden muistop.

✓ Itsemurhan tehneiden muistop.

✓ Mielenterveysviikko (47)

✓ EHP-työn viikko (45)

LOKAKUU

✓ Kasvatetaan yhdessä VIII

✓ Asunnottomien yö

✓ Vanhusten viikko

SYYSKUU

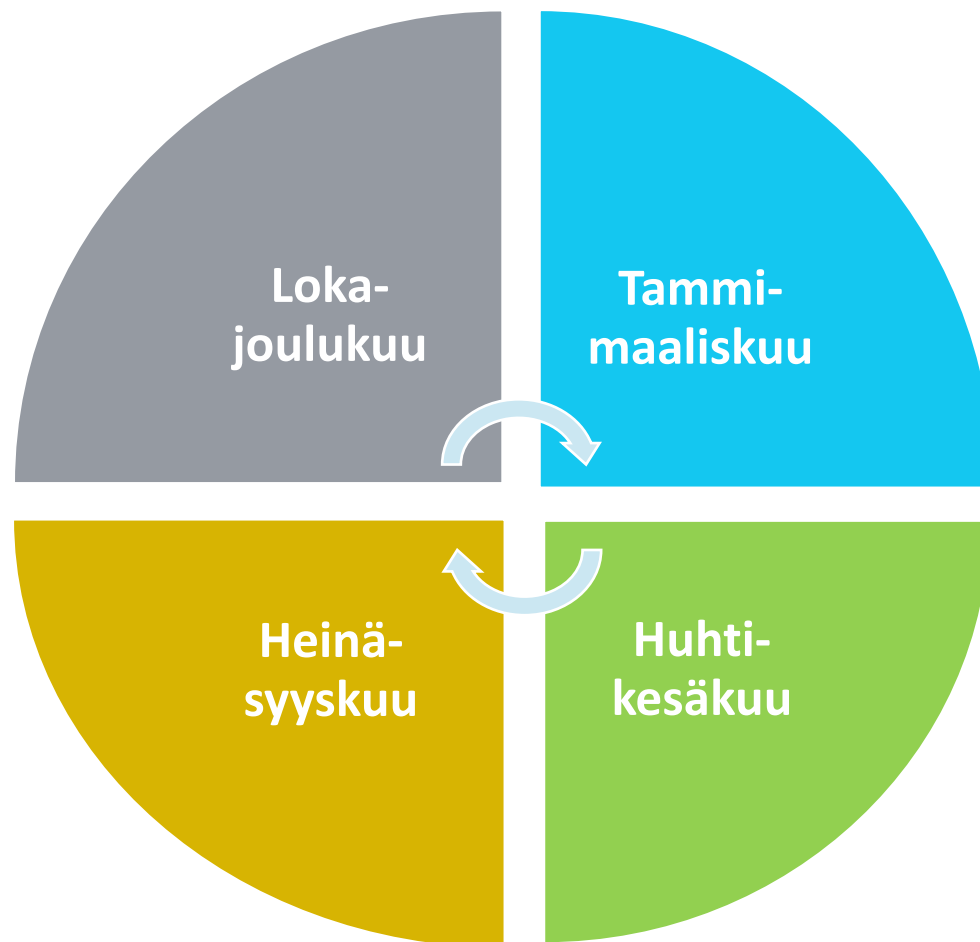
✓ Liikenneturvallisuusviikko (37)

✓ Operaatio HNH

ELOKUU

✓ Savuton Suomi -päivä

HEINÄKUU

TAMMIKUU

✓ Tipaton tammikuu

HELMIKUU

✓ Operaatio HNH

MAALISKUU

✓ Syrjäytymisen vastainen päivä

✓ Kasvatetaan yhdessä VII

HUHTIKUU

✓ Maailman terveystapa

TOUKOKUU

✓ Tupakoimaton päivä

✓ Operaatio HNH

KESÄKUU

✓ Selvin päin kesään